

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/7207
Karar No : 2007/3373

Davacılar : 1- BİS Enerji Elektrik Üretim A.Ş.
2- Elektrik Üreticileri Derneği
3- Akenerji Elektrik Üretimi Otoprodüktör Grubu A.Ş.

Vekilleri : Av. Erdem Özden Çelik, Av. Mustafa Yavuz
Cinnah Cad. No:41/6 Çankaya/ANKARA

Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza B-3 Blok Bilkent/ANKARA

Vekili : Av. Ayperi Samantır, aynı adreste

Istemin Özeti : TEDAŞ'ın 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında

Kanun'un 6. maddesini ihlâl ettiğiinden bahisle yapılan şikâyetin reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 09.12.2004 tarih ve 04-78/1114-281 sayılı kararının; TEDAŞ'ın dağıtım faaliyeti yanında Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan parekende satış lisansı almak suretiyle parekende satış faaliyetinin de bulunduğu, başka bir deyişle TEDAŞ'ın da serbest tüketicilerle ikili anlaşmalar yapması nedeniyle, serbest tüketicilere yapılan enerji satışı bakımından malî uzlaştırmaya tabi olması gerektiği, TEDAŞ'ın dağıtım ve parekende satış faaliyeti bakımından hâkim durumda bulunduğu, aynı pazarda otoprodüktör şirketlerinin de faaliyeti bulunduğundan, TEDAŞ'la rakip olduklarını, hâkim durumda bulunan TEDAŞ'ın kendi iradesi ile malî uzlaştırmaya katılmadığı, rakip konumdaki şirketlerin malî uzlaştırmaya katılırken TEDAŞ'ın katılmamasının 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesine aykırı bulunduğu, elektrik piyasasında düzenleme yapma yetkisinin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)'na ait olmakla birlikte, TEDAŞ'ın malî uzlaştırmada yer almaması gerektiğine ilişkin bir kuralın bulunmaması nedeniyle, dava konusu Rekabet Kurulu kararının gerekçesinin hukuka uygun bulunmadığı iddialarıyla iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Malî uzlaştırmaya ilişkin düzenleme uyarınca, TEDAŞ'ın mali uzlaştırmaya dahil olabilmesi için serbest tüketicilerle ikili anlaşma yapması gerektiği, ikili anlaşmanın zorunlu olduğu, ancak yapılan araştırma sonucu, TEDAŞ'ın ikili anlaşma yoluyla değil, düzenlemeye tabi tarifeye elektrik sattığı, Rekabet Kurulu tarafından, TEDAŞ'ın mali uzlaştırmaya katılması gerektiği yönünde karar almasının, EPDK düzenlemelerinin denetimi anlamına geleceği, bu itibarla TEDAŞ'ın mali uzlaştırmaya tabi olup olmadığının EPDK'nın görev ve denetimi alanına girdiği, nitekim davacılar tarafından aynı gerekçelerle ilgili düzenlemenin iptali istemiyle Danıştay'da dava açıldığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet EĞERCİ'nin Düşüncesi : Şikâyet konusu hususların EPDK'nın yayımlamış olduğu Elektrik Piyasasında Mali Uzlaştırma Yapılmasına İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ'in 6/1-d maddesine dayanması, ilgili Tebliğ'in 6. maddesinin iptalî ve yönelik olarak Danıştay'da dava açılması, dolayısı ile şikâyetin EPDK'nın düzenlemelerine yönelik olduğunun görülmesi, esasen kamu şirketlerinin mali uzlaştırmaya katılmamasının yalnızca hukukî düzenlemelerden değil, aynı zamanda ekonomik nedenlerden ve teknik

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/7207
Karar No : 2007/3373

altyapının yetersizliğinden kaynaklanmakta olduğunun Rekabet Kurulu kararıyla tespit edilmesi karşısında, şikâyetin reddi yolunda alınan dava konusu Rekabet Kurulu kararında 4054 sayılı Kanun'a aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenle davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun Düşüncesi : Dava, TEDAŞ'ın ilgili mevzuat uyarınca serbest tüketicilerle yapılan ikili anlaşmalar çerçevesinde mali uzlaştırma ve dengeleme sistemine katılmayarak piyasadaki özel sektör şirketlerini zor durumda bıraktığı ve bu şekilde 4054 sayılı Kanunun 6. maddesini ihlal ettiği iddiasıyla yapılan şikâyetin reddine ilişkin 9.12.2004 tarih ve 04-78/1114-281 sayılı Rekabet kurulu Kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un amacının, " mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu, Kanunun 1.maddesinde belirtilmiş olup; anılan Kanunun 6. maddesinde; Bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hakim durumunu tek başına veyahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanmasının hukuka aykırı ve yasak olduğu hükmüne yer verilerek, 7.maddesinde de; Bir ya da birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları, miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere,devralmasının hukuka aykırı ve yasak olduğu hükme bağlanmış bulunmaktadır.

Bilindiği gibi, rekabet, piyasa ekonomilerinde, kar, satış miktarı ve pazar payı gibi belirli iktisadi hedeflere ulaşmak amacıyla ekonomik birimler arasında ortaya çıkan bir yarış veya karşılık şeklindeki ilişkiler süreci olarak tanımlanmakta bu tanım Kanunun genel gerekçesinde de yer almaktadır.

Rekabet Kurulu'nun görev ve yetkilerinin düzenlendiği, 4054 sayılı Kanunun 27. maddesinde belirtildiği gibi, Kurul, rekabetin korunması amacıyla bu kanunda yasaklanan faaliyetler ve hukuki işlemler hakkında, başvuru üzerine veya re'sen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak, bu Kanunda düzenlenen hükümlerin ihlal edildiğini tespit edilmesi üzerine, bu ihlallere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idari para cezaları uygulamakla görevlidir. Dolayısıyla Kurul, başvuru konusundaki Kanunda yasaklanan faaliyetler ve hukuki işlemlere ilişkin bulunması halinde inceleme, araştırma ve soruşturma yapmakla yükümlüdür.

Öte yandan, elektriğin yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreye uyumlu bir

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/7207
Karar No : 2007/3373

şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösterebilecek, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir elektrik enerjisi piyasasının oluşmasını ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin sağlanmasını amaçlayan 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 15.maddesinde, Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi bünyesinde yer alan Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezinin Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından hazırlanan ve kurulca onaylanan Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda, gerçekleşen alım-satımlar ile sözleşmeye bağlanmış miktarlar arasındaki farkları esas alarak, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin borçlu yada alacaklı oldukları tutarları hesaplamak suretiyle mali uzlaştırma sistemini çalıştıracığı hükmüne yer verilmiş, dava konusu işlemin tesis edildiği tarihte yürürlükte bulunan "Elektrik Piyasasında Mali Uzlaştırma Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğin 6. maddesinin (d) bendinde ise serbest tüketicilerle yaptıkları ikili anlaşmalar ile ithalat kapsamındaki faaliyetleri çerçevesinde perakende satış lisansı sahibi tüzel kişiler, mali uzlaştırmanın tarafı katılımcı olarak kabul edilecekler arasında sayılmıştır.

Bakılan davada, TEDAŞ'ın ilgili mevzuat uyarınca serbest tüketicilerle yapılan ikili anlaşmalar çerçevesinde mali uzlaştırma ve dengeleme sistemine katılmayarak 4054 sayılı Kanunun 6. maddesini ihlal ettiği gerekçesi ile şikayette bulunulmuş ise de; dosyada mevcut bilgi ve belgelerin incelenmesinden; TEDAŞ'ın ikili anlaşmalarla enerji temin ettiği serbest tüketici statüsünde olan müşteri grubunun bulunmadığı, tüm müşterilere düzenlemeye tabi tarifeden enerji satışı yaptığı, TEDAŞ'ın mali uzlaştırmaya tabi olabilmesinin teknik alt yapı yetersizliği nedeniyle halihazırda mümkün olmadığı, bu hususların konu hakkında düzenleme yapma yetkisine sahip bulunan Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nca teyit edildiği anlaşılmıştır.

Bu durumda, mevcut yasal durum itibariyle sözü edilen Tebliğ'in 6. maddesi kapsamında mali uzlaştırmanın tarafı olarak değerlendirilmesi imkanı bulunmayan TEDAŞ'ın sisteme katılmaması nedeniyle 4054 sayılı Kanunun 6.maddesini ihlal ettiğinden bahisle yapılan şikayetin reddine, TEDAŞ'ın mali uzlaştırmaya katılmamaktan dolayı sorumlu tutulamayacağına, bu konuda yapılacak düzenlemelerin Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun yetkisinde bulunduğuna ilişkin dava konusu kararda hukuksal isabetsizlik bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce duruşma için önceden belirlenen 22.05.2007 tarihinde davacılar vekilleri Av. Erdem Özden Çelik ve Av. Musatafa Yavuz'un, davalı Rekabet Kurulu vekili Av. Ayperi Samantır'ın geldiği, Danıştay Savcısı'nın hazır bulunduğu görülmekle açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun söz verilip dinlendikten ve Danıştay Savcısı'nın düşüncesi alındıktan sonra, taraflara son kez söz verilip duruşma tamamlandı. Dava dosyası incelenip, gereği görüldü:

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/7207
Karar No : 2007/3373

Dava, TEDAŞ'ın 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlâl ettiğiinden bahisle yapılan şikâyetin reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 09.12.2004 tarih ve 04-78/1114-281 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Kanun'un 3. maddesinde hâkim durum; belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teşebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü olarak tanımlanmış, ve Kanun'un hâkim durumun kötüye kullanılmasını yasaklayan 6. maddesinde de bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması halinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş 6. maddede kötüye kullanmanın tanımı yapılmamış uygulamada sık rastlanılan kötüye kullanma halleri örneklemek suretiyle sayılmıştır. Bunlar;

"a) Ticari faaliyet alanına başka bir teşebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılmasını amaçlayan eylemler,

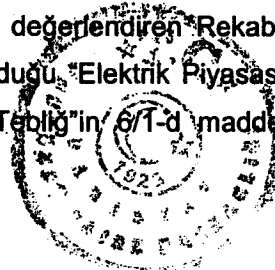
b) Eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayrımcılık yapılması,

c) Bir mal veya hizmetle birlikte, diğer mal veya hizmetin satın alınmasını veya aracı teşebbüsler durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın veya hizmetin, diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da satın alınan bir malın belirli bir fiyatın altında satılmaması gibi tekrar satış halinde alım satım şartlarına ilişkin sınırlamalar getirilmesi,

d) Belirli bir piyasadaki hâkimiyetin yaratmış olduğu finansal, teknolojik ve ticari avantajlardan yararlanarak başka bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabet koşullarını bozmayı amaçlayan eylemler,

e) Tüketicinin zararına olarak üretimin, pazarlamanın ya da teknik gelişmenin kısıtlanması" olarak sıralanmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden; TEDAŞ'ın, ilgili mevzuat uyarınca serbest tüketicilerle yapılan ikili anlaşmalar çerçevesinde malf uzlaştırma ve dengeleme sistemine katılmadığı, söz konusu sisteme katılmaması nedeni ile mali uzlaştırma ve dengelemeye tabi özel sektör şirketlerinin katlanmakta olduğu iletim ve dağıtım sistemi teknik kayıplarından kaçındığı ve bu nedenle yaptığı perakende satışlarda yapay bir şekilde daha ucuz bir fiyatla elektrik enerjisi sattığı, hâkim durumdaki TEDAŞ'ın bu şekilde piyasadaki özel sektör şirketlerini zor durumda bırakarak pazara girişini engellediği, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlâl ettiği iddiaları ile yapılan şikâyeti değerlendiren Rekabet Kurulu tarafından; şikâyet konusu hususun EPDK'nın yayımlamış olduğu "Elektrik Piyasasında Mali Uzlaştırma Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" in 6/1-d maddesine dayandığı, söz

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/7207
Karar No : 2007/3373

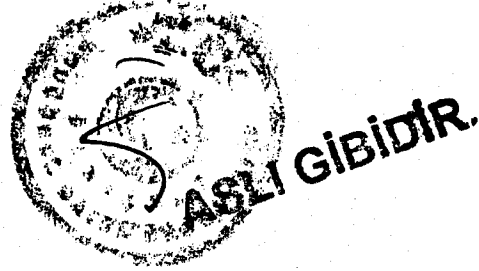
konusu maddede "Serbest tüketicilerle yaptıkları ikili anlaşmalar ile ithalat kapsamındaki faaliyetleri çerçevesinde perakende satış lisansı sahibi tüzel kişiler" in malî uzlaştırmaya tabi katılımcılar arasında sayılmakta olduğu, TEDAŞ tarafından gönderilen ve 18.11.2004 tarih ve 6310 sayılı Kurum kayıtlarına intikal eden yazıda, TEDAŞ'ın ikili anlaşmalarla enerji temin ettiği serbest tüketici statüsünde ayrı bir müşteri grubunun bulunmadığının, bütün müşterilere TEDAŞ tarafından düzenlemeye tabi tarifeden enerji satışı yaptığının belirtildiği, TEDAŞ'ın bu beyanının, EPDK yetkilileri ile yapılan görüşmelerde de teyit edildiği, şikâyet dilekçesinde, "EÜAŞ, TETAŞ ve TEDAŞ'ın malî uzlaştırmada katılımcılar dışında tutulmasının, Anayasa'nın 10. ve 48. maddelerine, 4628 sayılı Kanun'da öngörülen eşitler arasında ayırım gözetmeme ilkelerine aykırı" olduğundan hareketle, ilgili Tebliğ'in 6. maddesinin iptaline yönelik olarak Danıştay Onuncu Dairesi'nde E:2004/1676 esasına kayıtlı bir dava açıldığının belirtildiği, bu nedenle gerçekte şikâyetin EPDK'nın düzenlemelerine yönelik olduğunun görüldüğü, esasen kamu şirketlerinin malî uzlaştırmaya katılmamasının yalnızca hukukî düzenlemelerden değil, aynı zamanda ekonomik nedenlerden ve teknik altyapının yetersizliğinden de kaynaklanmakta olduğu, TEDAŞ'ın mali uzlaştırmaya tabi olabilmesi için, asgari şartlarda, serbest tüketicilere satış fiyatlarını serbestçe belirleyebileceği ikili anlaşmalar yapması, bu amaçla serbest tüketiciler ile diğer tüketicilere ilişkin satış hesaplarını ayrıştırması, ölçüm noktalarındaki sayaçlarını üç zamanlı sayaçlar ile değiştirerek teknik altyapısını hazırlaması, alımlarını mevzuatın getirdiği yükümlülükler nedeniyle yalnızca TETAŞ'tan değil, diğer tedarikçilerden de karşılayabilme serbestisine sahip olması gerektiği, EPDK ve TEDAŞ yetkilileri ile yapılan görüşmelerde, hesapların ayrıştırılması ve teknik altyapının hazırlanması konusunda çalışmaların başlatıldığı, ancak söz konusu çalışmaların belirli bir dönem sonunda sonuç verebileceğinin ifade edildiği, nitekim bu çalışmalar kapsamında, halihazırda mali uzlaştırma kapsamında uygulanan fiyatlama sisteminin 03.11.2004 tarihinde yayımlanan Yönetmelik ile değiştirilmekte ve piyasada oluşacak sistem marjinal fiyatları üzerinden bir uzlaştırma öngörülmekte olduğu, ancak yine bu Yönetmelik'te yer alan geçici 7. madde uyarınca bir hazırlık dönemi öngörüldüğünden, malî uzlaştırmaların mevcut Tebliğ hükümleri çerçevesinde yürütülmesine devam edileceği yönündeki tespit ve değerlendirmelerle dava konusu kararla şikâyetin reddine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Dosyadaki bilgi ve belgeler, Kurul'un 09.12.2004 tarih ve 04-78/1114-281 sayılı kararıyla birlikte değerlendirildiğinde; şikâyet konu hususların EPDK'nın yayımlamış olduğu Tebliğ'in 6/1-d maddesine dayanması, ilgili Tebliğ'in 6. maddesinin iptaline yönelik olarak Danıştay'da dava açılması, dolayısı ile şikâyetin EPDK'nın düzenlemelerine yönelik olduğunun görülmesi, esasen kamu şirketlerinin malî uzlaştırmaya katılmamasının yalnızca hukukî düzenlemelerden değil, aynı zamanda ekonomik nedenlerden ve teknik altyapının yetersizliğinden kaynaklanmakta olduğunun Rekabet Kurulu kararıyla tespit edilmesi karşısında, şikâyetin reddi yolunda alınan dava konusu Rekabet Kurulu kararında 4054 sayılı Kanun'a aykırılık görülmemiştir.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/7207
Karar No : 2007/3373

Açıklanan nedenlerle yasal dayanaktan yoksun bulunan davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan 108,10-YTL yargılama giderlerinin davacılar üzerinde bırakılmasına, yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca davalı vekili için takdir olunan 1.000,00-YTL avukatlık ücretinin davacılarından alınarak davalıya verilmesine, 22.05.2007 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Z.Ayla	Ali	Orhun	Zümrüt
ÖZTÜRK	PERKTAŞ	ÖZTÜRK	YET	ÖDEN

YARGILAMA GİDERLERİ :

Toplam Harç : 58,10-YTL
Posta Gideri : 50,00-YTL
TOPLAM : 108,10-YTL